

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

ÎNVIEREA DOMNULUI

La temelia învățaturii Bisericii noastre stă, precum știm, credința în Hristos cel înviat.

Sfântul Apostol Pavel arată că „dacă n-a înviat Hristos, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră... Dar acum Hristos a înviat din morți, s-a făcut începătura celor adormiți” (I Cor. 15, 14.17.20).

Cei ce l-au condus pe Iisus-Domnul, cu inima sfișiată de durere pînă la crucea răstignirii, au văzut cu ochii lor cum Învățătorul lor și-a aplecat capul pe cruce și cum a fost luat și pus în mormîntul săpat în stîncă, iar la ușa mormîntului a fost așezată o piatră mare (Matei 27, 60). Straja romană, cu disciplina ei de fier, avea datoria să păzească mormîntul (Matei 27, 65—66). Tuturor acestora li s-a părut că totul s-a sfîrșit; că Iisus, pe care ei îl considerau Mesia și pe care l-au urmat peste trei ani pe drumuri prăfuite, cu deplină încredere în El (Luca 18, 28), și-a încheiat activitatea într-un apus întunecos, sub lespedea mormîntului rece. Văzîndu-l pe Mesia cum a murit ca un învins, pe cei ce i-au urmat Lui i-a cuprins în bună parte o deznădejde copleșitoare, considerîndu-se și ei la fel de învinși, încît sufletele lor erau străbătute și de o teamă obsedantă de a nu fi și ei prinși, judecați și condamnați, întocmai ca Învățătorul lor. Nu le-a mai rămas decît să aducă un ultim omagiu de iubire celui aflat în mormînt, îndeplinind tot ritualul ce se obișnuia să se facă „lar tîrziu sîmbăta, cînd se lumina de ziua întîia a săptămîinii (Duminica), au venit Maria Magdalena și cealaltă Marie să vadă mormîntul” (Matei 28, 1), „și au văzut piatra luată de pe mormînt” (Ioan 20, 1). La început, sufletul lor a fost cuprins de o nedumerire, „alergînd la Simon Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormînt și nu știm unde l-au pus” (Ioan 20, 2). — Venind cei doi Apostoli, după ce au intrat în mormînt, au constatat că într-adevăr mormîntul este gol (Ioan 20, 8). Maria Magdalena privind cu întristare la mormîntul gol deodată, spre marea ei surprindere, în acel mormînt gol zărește doi îngeri și, undeva mai la o parte, chiar pe Învățătorul, despre care, la început, a crezut că este grădinarul, dar recunoscîndu-l apoi, inima ei tresare de uimire și o bucurie nestăvilită îi cuprinde întreaga ființă (Ioan 20, 13—17). Ea merge îndată să spună tuturor că mormîntul lui Iisus a fost gol, iar Cel care a fost mort, acum este viu... În seara aceleiași zile, Iisus se arată Apostolilor, întîmpinîndu-i cu cuvintele: „Pace vouă” (Ioan 20, 19) și „s-au bucurat ucenicii văzînd pe Domnul...” (Ioan 20, 20).

Din această relatare pe care o fac Sfintele Evanghelii rezultă că Iisus-Domnul nostru a înviat, mormîntul Lui e gol...

Minunea „mormîntului gol” se înscrie ca un element fundamental al credinței creștine, în perspectiva unei comuniuni de iubire, care se stabilește între Hristos cel înviat și cei ce cred în El. Minunea „mormîntului gol” demonstrează că moartea a fost călcată prin moarte; că viața a triumfat definitiv asupra morții, că cel mai mare rău (moartea) a fost învins prin biruința binelui (I Cor. 15, 21—28).

Se pune întrebarea: Ce semnificație are pentru noi constatarea pe care o facem prin credința că mormîntul lui Iisus e gol, cînd sărbătorim an de an Învierea Sa sau Sf. Paști?

Desigur, semnificația majoră este dată de credința în înviere, în biruința vieții, prin comuniunea cu Iisus cel înviat. Dar, pe lângă aceasta, minunea mormîntului gol are și o semnificație personală. Am văzut că atunci cînd a observat că mormîntul

este gol și Iisus a înviat, în sufletul Mariei Magdalena s-a produs o transformare, o înnoire; locul tristeții, al lacrimilor, l-a luat bucuria... Așa și noi, crezînd în înviere, credem în biruința vieții, a binelui, încît și sufletele noastre trebuie să fie pătrunse de forțele binelui, omorînd păcatul care aduce moartea, adică omorînd răul din noi înșine, care a apărut odată cu păcatul primului om, Adam, și care a adus cu sine moartea, ca urmare a păcatului (Rom. 6, 23; I Cor. 15, 22). Învierea Domnului deci ne aduce în atenție specială necesitatea renașterii noastre la o viață nouă, curată, în care binele să fie triumfător, după cuvintele Sfintului Apostol Pavel: „Curățiți deci aluatul cel vechi, ca să fiți frămîntătură nouă... căci Paștile nostru Hristos s-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimile curăției și ale adevărului” (I Cor. 5, 7—9).

Pe de altă parte, reținem din relatarea Sfintelor Evanghelii că Maria Magdalena — după ce și-a înnoit și și-a transformat starea sufletească și întreaga ei ființă în bucurie, văzînd mormîntul gol

— a răspîndit această bucurie, această înnoire a ei și ucenicilor și celor din jurul ei. Tot astfel și noi, care serbăm Paștile cu pietatea impusă de sensul acestei sărbători, meditănd la mormîntul gol și înnoindu-ne, curățindu-ne sufletește prin harul Celui ce a biruit moartea cu viața, răul cu binele, să căutăm să răspîndim în jurul nostru numai binele, pacea, precum și tot ceea ce sprijină viața, binele, punîndu-ne întreaga forță creatoare în folosul semenilor noștri, cu care să colaborăm în mod sincer pentru biruința necontenită a vieții, pentru triumful binelui în lume, pentru distrugerea morții.

Numai prin dăruire sinceră, prin punerea vieții proprii în folosul vieții semenului, Învierea Domnului primește un înțeles înalt în viața fiecăruia dintre noi, fiindcă numai așa binele se va arăta în mod real învingător asupra răului și viața va triumfa asupra morții.

Meditănd și străduindu-ne să trăim în felul acesta, vom putea vedea pe Iisus cel înviat, care ne va da pacea Sa, viața Sa, harul Său, ca să devenim mai buni în ființa noastră lăuntrică și în relațiile cu semenii noștri.

Sorin Cosma

Istoricul Constantin C. Giurescu despre Reîntregirea noastră bisericească

Refacerea unității bisericești a clerului și credincioșilor români din Transilvania a constituit, vreme de 250 ani, un ideal scump al întregii suflări românești, susținut de convingerea că desprinderea unor preoți și a unor credincioși de trupul Bisericii Ortodoxe din Transilvania, în anii 1698—1701, s-a petrecut nu în urma unor convingeri religioase, ci în urma unui act fals, sau, mai clar spus, printr-un act de ducere în eroare a celor care l-au semnat.

Că așa s-au petrecut lucrurile se vede clar din faptul că „unirea” cu Biserica Romano-Catolică s-a făcut nu în urma unor îndelungate frămîntări de natură religioasă, cum s-a pretins, ci în urma unei tranzacții de natură pur administrativă, potrivit căreia în schimbul recunoașterii supremației papale s-a promis românilor transilvăneni acordarea unor privilegii de ordin social-politic și economic.

Despre adevărul că la temelia „unirii” nu stau motive de natură religioasă pledează și clauza înscrisă de cei 38 protopopi pe actul „unirii” din care cităm: „... și (numai) așa ne unim, ca toată legea noastră, slujba bisericii, liturgia și posturile să stea pe loc, iar de nu ar sta pe loc nici aceste peceți să nu aibă nici o putere”.

Despre celălalt adevăr, și anume acela că singurul motiv al „unirii” a fost nădejdea românilor în dobîndirea unor privilegii de ordin social-politic și economic vorbește, fără echivoc, conținutul protestatar al memoriilor adresate, în cursul vremii, de credincioșii și clericii greco-catolici Curții din Viena, dintre care amintim pe acela al vrednicului vlădică Inochentie Micu, în care înaltul ierarh se plînge că „clerul și poporul stăruie atît de mult pentru împlinirea promisiunilor (privilegiilor), cuprinse în art. 3 al diplomei a 2-a leopoldine, încît dacă nu li se împlinește cererea ei preferă să rămînă în legea ortodoxă”.

Contribuții pentru elucidarea acestor adevăruri istorice au adus, pînă în prezent, în afară de istoricii bisericești consacrați, și străluciți istorici laici de renume mondial, dintre care amintim pe savantul N. Iorga care, în cartea sa: „Istoria Bisericii Românești și a Vieții Religioase a Românilor”, precizează că „Biserica unită este o creație artificială, ce n-a pornit dintr-o convingere (reli-

gioasă) ci din socoteli rafinate ale străinilor”, pe istoricii Silviu Dragomir, I. Lupaș și alții.

O contribuție mai recentă, în susținerea acestor adevăruri, întîlnim și în cartea profesorului universitar Dr. docent Constantin C. Giurescu intitulată: „Jurnal de călătorie”, apărută în anul 1971, în editura Cartea Românească, în cuprinsul căreia autorul ei prezintă cu lux de amănunte impresiile sale culese în cursul celor 37 zile (30 septembrie—5 noiembrie 1968), cit a călătorit prin Statele Unite ale Americii, ca mesager al istoriei trecute și prezente a Patriei noastre.

Găsim în această carte și unele referiri la viața noastră bisericească, cu deosebire la istoricul act al Reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române, împlinit în octombrie 1948, cu privire la care, într-o anumită împrejurare, profesorul și istoricul C. Giurescu a spus:

„Unirea nu s-a făcut din considerente religioase, din pricină că românii transilvăneni n-ar fi fost mulțumiți cu vechea credință, ci din considerente sociale, economice și politice. Ei, și în primul rînd preoții lor, voiau să iasă din situația de inferioritate în care se aflau față de unguri, sași și secui, situație consfințită prin „Unio trium nationum” și prin „Constituțiunile aprobate” din secolul al XVII-lea, voiau să se bucore de aceleași drepturi ca și ceilalți conlocuitori ai Transilvaniei, să fie recunoscuți ca o „națiune” egală cu celelalte (ale țării), mai ales că românii reprezentau populația cea mai numeroasă și cea mai veche. Cercurile oficiale austriace, bisericești și laice, care-i îndemneau la „Unire” cu Roma, le făgăduiau, în schimb, această egalitate în drepturi. O parte a preoților români și o minoritate a populației românești din Transilvania au dat crezare acestei făgăduieli și au acceptat unirea; majoritatea însă a rămas mai departe ortodoxă. S-a văzut apoi — și episcopul unit Ioan Inochentie Micu a spus apăsător — că oficialitatea nu și-a ținut făgăduiala; egalitatea în drepturi se va realiza abia în urma revoluției de la 1848, adică abia după un secol și jumătate de la „Unire”. Dar din moment ce acestea au fost premisele „Unirii”, încă o dată nu de ordin religios, ci social, economic și politic, logic era ca (Continuare în pag. 4)

Un mare ierarh patriot al Bisericii Ortodoxe Române

EPISCOPUL DIONISIE ROMANO

Cu un secol în urmă, la 18 ianuarie 1873, în Episcopia Buzăului se stingea ca o făclie întâistătătorul acestei Episcopii și unul din cei mai de seamă ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, episcopul Dionisie Romano.

Marele ierarh animat de sentimente patriotice și progresiste, care slujise, după cum afirmase cu ani în urmă, „cu credință și cu zel națiunii române, pentru binele căreia am suferit de multe ori”, putea fi împăcat în sufletul său pentru că își îndeplinise cu prisosință această mare datorie, care este iubirea de patrie.

Episcopul Dionisie Romano cunoaște viața monahală de la 14 ani în Mănăstirea Neamț și are fericirea să fie cunoscut și ajutat de mentorul lui Tudor Vladimirescu, episcopul Ilarion al Argeșului, care-l hirotonește ierodiacon și îi înlesnește frecventarea cursului pentru pregătirea primilor învățători ai școlilor de stat din județele Țării Românești.

În cei 11 ani, 1832—1843, cât a funcționat la Buzău ca „învățător național”, ierodiaconul Dionisie, atât prin acțiunile sale de pioner al învățămîntului public, cât mai ales prin metodele și concepțiile sale progresiste, face epocă.

Chemat director la seminarul teologic din București în anul 1843, el intră de acum în viața bisericească de care nu-l va mai despărți decît moartea.

Adept convins că școala este „o întreprindere menită a întinde luminile și instrucția între români”, el înființează la mănăstirile Sadova (Gorj) și Neamț, cât și în cele din Eparhia Buzăului, pe care a păstrorit-o între 1859—1873, școli în care să învețe și fete și băieți săraci din împrejurimi și, punînd în practică zicala „roagă-te și muncește”, a organizat ateliere, ca în mănăstiri să nu mai fie — sublinia el — „numai consumatori, ci și producători”.

Fericirea el o vedea în primul rînd pe cea colectivă, convins fiind că numai „fericirea obștească degajă (pe) cea personală”.

Episcopul Dionisie Romano are prilejul de a i se da și apelativul de „părintele ziaristicii bisericești”, pentru că a editat și tipărit la Buzău, în anii 1839 și 1840, primul periodic bisericesc, intitulat *Vestitorul bisericesc*.

Mare iubitor de carte fiind, episcopul Dionisie și-a agonisit o mare și valoroasă bibliotecă cu peste 6.000 volume și peste 400 manuscrise, care, după moartea sa, a intrat în patrimoniul Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România, al cărei prim citor, în 1867, a fost, prin donația a 73 volume dintre cele mai reprezentative tipărituri vechi românești. Academia Română, atît prin această valoroasă donație, cât și „pentru numeroasele servicii aduse instrucțiunii publice”, i-a conferit titlul de întîi membru onorar.

Revoluția din 1848 îi dă prilejul să-și afirme învîpăiată iubire de patrie, căutînd s-o sprijine prin traducerea și tipărirea unei cărți în care se făcea elogiu libertății și pe care a împărțit-o gratuit în adunările din Capitală.

Dar participarea lui la această revoluție nu s-a limitat doar la această acțiune, ci, atunci cînd a fost cazul, ca în ziua de 19 iunie, a fost prezent pe tunuri, împiedicînd astfel reacțiunea de a zădărnici reușita revoluției.

Pentru această atitudine, el cunoaște rigourile temniței și gustă din pîinea amară a exilului, cum se va întîmpla și în 1854.

Mai tîrziu, el aderă cu entuziasm la luptele pentru Unirea Principatelor, alegerea lui Cuza ca domnitor socotindu-o ca „o frumoasă aură de renaștere națională”, ea fiind, în același timp, „pentru tot românul semnul mîntuirii nației și a renașterii ei sociale”.

Telegraful Român — prin cinstirea memoriei acestui mare ierarh, patriot și progresist, acum, la împlinirea unui veac de la adormirea sa în Domnul — își îndeplinește nu numai o pioasă datorie față de „părintele ziaristicii bisericești”, ci vrea să aducă în atenția preoților și credincioșilor personalitatea unui luminat ierarh, originar din Transilvania, care, după caracterizarea mitropolitului Șaguna, a fost „icoana unui adevărat arhiereu”.

Cunoscut de acest mitropolit încă din anul 1848, episcopul Dionisie Romano, fără să fi fost rugat, dona pentru zidirea catedralei din Sibiu, în anul 1862, 60 galbeni. În vederea sporirii fondului de construcție, el îndemna protopopii din Eparhie să facă colecță printre credincioși.

Mărinimosul gest a mișcat în mod deosebit pe mitropolitul Șaguna, care, în scrisoarea de răspuns, sublinia că „simpatia și dragostea mea către Frăția Ta au ajuns culmea mulțămirii mele la primirea și procetirea mult stimatei epistole din 15 iunie a. c. care poartă icoana unui adevărat arhiereu...”.

Pe această cale a dărniceii cu substrat patriotic se situează și donația a 160 florini vechi pentru școala normală din Făgăraș, devenind astfel „unul din cei mai puternici patroni ai școlii”. Pentru această generoasă donație, făgărășenii, la moartea sa, subliniau că el a fost „un apostol neobosit întru apărarea, promovarea și consolidarea românismului nu numai în țara sa natală ci și în celelalte provincii ale Daciei”.

Cunoscut ca un cald sprijinitor al acțiunilor culturale, Gheorghe Barițiu, în anul 1868, cerea „patronagiul Prea Sfinției Voastre la această foaie (Transilvania n. a.)”.

Sfîntul Ierarh Spiridon al Trimitundeii

În fiecare an, la 12 decembrie, Biserica noastră Ortodoxă face pomenirea celui dintre Sfinți — Părintelui nostru făcător de minuni Spiridon, episcopul Trimitundeii. Asemănător Sf. Ierarh Nicolae de la Mira Lichiei cu care și după care este cuprins la slujbele bisericești, asemănător și prin viața aleasă, trăită în Duhul Evangheliei lui Iisus Hristos, participant la Întîiul Sinod Ecumenic de la Niceea, săvîrșitor de minuni este pomenit ca un înainte-văzător al lucrurilor și cinstit cu mare evlavie de către credincioși.

Pentru folosul sau zidirea noastră sufletească să urmăm — pe scurt — aspecte din viața, minunile și strădaniile, binefacerile revărsate asupra celor mulți de către acest bineplăcut, ales al Domnului și podoabă a Bisericii.

S-a născut din părinți cucernici, în ostrovul Ciprului, în timpul împăraților Constantin cel Mare și a fiului său Constantie. Spiridon era smerit cu inima, modest la chip, cu o viață duhovnicească aleasă. În copilărie a fost păstor de oi, a fost căsătorit și tată de copii. Ducea o viață cucernică, asemănătoare aleșilor Vechiului Testament: lui David cu bunătatea, lui Iacob cu simplitatea inimii, lui Avraam cu iubirea de străini. Nu după mult timp i s-a dat și darul tămăduirilor și strălucea prin fapte bune, deoarece făcea din avere sa milostenie săracilor, străinilor și la toți ne-căjiții. Încă fiind în viața pămîntească mult plăcut lui Dumnezeu, vindeca tot felul de boli incurabile, izgonea duhurile rele din oameni — prin puterea Domnului — numai cu cuvîntul. Pentru toate vrednicile sale, a fost ales episcop al vestitei cetăți a Trimitundeii din Cipru.

Iată doar cîteva dintre minunile mai semnificative săvîrșite prin puterea lui Dumnezeu și mijlocirile Sfîntului Ierarh Spiridon: În timpul unei secete cumplite care amenința cu foametea și moartea acel ținut, Sfîntul Spiridon s-a rugat, ca oarecînd prorocul Ilie, cerînd milostivirea lui Dumnezeu care a slobozit ploaie îndelungată și abundentă din norii care — la început — apăreau numai spre încercarea celor care se rugau, apoi tot la rugăciunile Sfîntului, s-au oprit ploile și s-a făcut senin.

După o perioadă de îmbelșugare, deoarece mulți lacomi de avere vindeau bucatele cu un preț exagerat de scump, Sfîntul a intervenit din nou, mijlocind de la Dumnezeu, ploaie, după o nouă perioadă de secetă. Mai mult, a pedpsit pe un negustor prea lacom care nu s-a milostivit de un lipsit ca să-i dea cereale ca să nu piară de foame. Cel lipsit apelînd la Sfîntul Spiridon, a fost asigurat pentru a doua zi de grîu îndeajuns tocmai de la acel lacom și sgîrcit căruia ploaia cea mare slobozită i-a inundat hambarele, primejduindu-l.

Un plugar cunoscut de Sfîntul a fost refuzat de același bogat nemilostiv de a-l servi cu grîu — pe datorie — și apelînd la Sfîntul Spiridon spre a îndupleca pe vînzător ca să-l ajute, Sfîntul după ce prefăcuse în șarpe un bulgăr de aur, l-a trimis cu el — zălog — la acel bogat ca să i-l dea pînă la vremea secerișului.

Altădată, Sfîntul a întors la pocăință pe o femeie desfrînată care a îndrăznit să se atingă de dînsul, nu urînd pe păcătoși cu care însuși Dom-

Comemorarea a 50 de ani de la moartea acestui distins ierarh, care s-a făcut la Episcopia Buzăului în luna mai 1923, a dat prilejul consătenilor din Săliștea Sibiului să-i aducă un pios omagiu.

Acest „adînc iubitor de neam” și „simbol al unității culturale”, cum îl caracterizează savantul N. Iorga, mărturisind că „fiecare om în societate este dator, potrivit mijloacelor și cunoștințelor ce posedă, să lucreze pentru binele comun din care derivă și cel particular”, prin acțiunile sale culturale, sociale și economice a ilustrat cu prisosință crezul său de a fi în slujba celor mulți.

Fiind un produs al zburcișmei epoci în care a trăit — 1806—1873 — după cum el însuși credea și afirma că „pe bărbații cei mari îi nasc veacurile și pomenirea lor rămîne în veacurile următoare, pînă în timpurile cele mai depărtate”, el este unul din aceștia și pomenirea lui rămîne veșnică în sufletul nostru, mai ales că multe din concepțiile, gîndurile și frămîntările lui coincid cu ceea ce se înfăptuiește sub ochii noștri, în scumpa noastră patrie, pe care el a slujit-o, după cum mărturisea într-o împrejurare critică, „cu credință și zel”.

Pr. Gabriel Cocora

nul a mîncat și a băut la masă cu ei și cu vameșii, ci pentru îndreptarea vieții acestei femei.

Prin rîvna lui pentru păstrarea dreptei-credințe, Sfîntul Spiridon a participat activ la Primul și Marele Sinod Ecumenic de la Niceea (325) în timpul împăratului Constantin cel Mare și a combătut erezia lui Arie, care susținea că Fiul lui Dumnezeu este doar făptură, nu Făcător, arătînd dumnezeirea și deoființimea Fiului cu Tatăl. A exemplificat aceasta și printr-o minune cu căramida pe care strîngînd-o în mîinile sale, cele trei elemente componente dintr-o singură alcătuire: focul s-a suit în aer, apa s-a vărsat pe pămînt, iar lutul a rămas în mîinile sale.

Călătorind împreună cu episcopul Trifilie al Levusciei Ciprului în cetatea Chirinx, cu ochii duhului său mai înainte-văzători, Sf. Spiridon a smerit pe Trifilie care rîvnea la bogății trecătoare și cu frățească dojană i-a spus să dorească cele nepieritoare, veșnice și de folos sufletească în conformitate cu misiunea lui.

Pe vremea secerișului, acestui Sfînt i se vedea capul înrouat. Cu un asemenea prilej, pe cînd Sfîntul se afla la secerișul grîului, a spus cu prevestire că va trece în curînd la cele veșnice, după cum s-a și întîmplat; pînă în ultima clipă a dat îndrumări celor de față să aibă dragoste față de Dumnezeu și față de aproapele, o iubire lucrătoare în fapte bune. Trecînd la Domnul, căruia i-a slujit cu mare cuvioșie și dreptate toată viața sa, a fost îngropat în biserica Sfinților Apostoli din Trimitunda, moaștele lui de la ostrovul Corfu izvorînd nenumărate minuni întru slava lui Dumnezeu Celui în Treime închinat și care este minunat întru Sfinții Săi (cf. Ps. 67, 36). Sfîntul Spiridon — încredințat fiind de cuvintele Domnului: „și acela va face lucrurile pe care le fac eu...” a lucrat cu puterea Lui și a săvîrșit nenumărate minuni, fiind plin de iubire față de Dumnezeu și față de semenii, făcîndu-se tuturor toate pentru mîntuirea multora.

În iconografia Bisericii Ortodoxe Sfîntul e înfățișat îmbrăcat în veșminte arhierești, purtînd pe cap mitra arhierească, cu mîna dreaptă binecuvîntează, iar cu stînga — ca simbol al faptelor sale — poartă o cutie cu forma de cărămidă — prevăzută în partea de sus cu o făclie (drept simbol al făcliei care luminează și întoarce pe cei cuprinși de întunericul faptelor rele), apoi, spice de grîu și dinjosul cutiei, picături de ploaie. Figură pătrunzătoare, înduhovnicit, blînd, e ales ca hram al unor biserici.

Dar pictura cu chipul Sfîntului se întregește armonios cu slăvirea faptelor sale — și ele zugrăvite în troparul în care ne rugăm cu Mineiul de la sărbătoarea Sfîntului pomenit:

„Soborului celui dintîi te-ai arătat apărător și de minuni făcător, de Dumnezeu purtătorule Spiridoane, părintele nostru. Pentru aceasta cu cea moartă în groapă tu ai vorbit și șarpe în aur ai prefăcut și cînd ai cîntat tu sfințele rugăciuni, îngeri ai avut împreună cu tine, slujind preasfințe. Mărire Celui ce te-a proslăvit pre tine, mărire Celui ce te-a încununat, mărire Celui ce lucrează prin tine, tuturor tămăduiri”.

Pr. Vartol. Constantinescu

INFORMAȚII

♦ De Anul Nou, parohia ortodoxă română din Jönköping (Suedia), cu cei 120 membri prezenți din circa 200 cât posedă, a fost vizitată de P. C. pr. prof. Alex. Ciurea, parohul bisericii noastre din Suedia. Atmosfera sărbătorească, bucatele românești, cîntecele populare de pe plaiurile lor natale i-au făcut pe credincioși să se simtă ca acasă, în ciuda miilor de km care-i despărteau de România.

♦ În 6 ianuarie 1973 a trecut la cele veșnice, la Mănăstirea Căldărușani, unde trăia în retragere, P. S. Arhiepiscop pensionar Atanasie Dincă, fost locuitor de episcop al Eparhiei Rîmnicului și Argeșului, avînd vîrsta de 77 de ani.

A fost înmormîntat la Mănăstirea Cernica, în 9 ianuarie a. c., slujba prohodirii fiind săvîrșită de P. S. Gherasim Constanțeanul, Arhiepiscop-vicar al Episcopiei Dunării de Jos (Galați), care a prezentat viața și activitatea celui dispărut.

♦ Ca și în celelalte școli de învățămînt teologic ale Bisericii noastre, ziua patronilor a fost subliniată în chip festiv la Școala de cîntăreți bisericești și Seminarul teologic din Cluj.

Astfel, în 30 ianuarie 1973, după Sf. Liturghie din Catedrala episcopală, în sala festivă a școlii s-a desfășurat un program adecvat, la care au participat P. S. Episcop Teofil al Clujului și Consiliul eparhial, reprezentanți ai Institutului Teologic Protestant Unic, ramura Cluj, corpul profesoral, elevii seminaști, părinți etc.

P. C. dir. I. Brie deschide programul, după care P. C. prof. O. Moraru susține conferința intitulată: „Sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigorie și Ioan și atitudinea lor față de muncă”. Trei elevi seminaști au citit fragmente corespunzătoare din operele Sf. Trei Ierarhi.

În încheiere a vorbit P. S. Episcop Teofil, care zăbovește cu deosebire asupra pildei vie de trăire creștinească a Sfinților Vasile, Grigorie și Ioan, demnă de urmat de fiecare dintre noi.

♦ La Seminarul teologic special de la Curtea de Argeș, unde, precum se știe, sînt formați candidații la preoție pentru Eparhiile transilvănene, evenimentul a fost sărbătorit în prezența P. S. Episcop Vasile al Oradiei, delegat al P. F. Părinte Patriarh Justinian. P. S. Sa a săvîrșit Sf. Liturghie arhierescă, rostind și un cuvînt de învățătură, după ce, la preacasă, predica zilei a fost rostită de P. C. I. Negruțiu, directorul Seminarului. Era de față și P. S. Arhiepiscop Pavel Șerpe.

Programul închinat sărbătoririi menționate a constat din compoziții religioase, patriotice și populare, susținute de corul elevilor, sub conducerea prof. V. Frangulea, și recitări, iar cuvîntul festiv a fost rostit de P. C. prof. Ch. Gheorghiescu.

La sfîrșit, P. S. Episcop Vasile a apreciat programul desfășurat, exprimînd totodată elevilor seminaști îndemnuri spre tot lucrul bun.

♦ În zilele de 15—20 ianuarie 1973 a avut loc la Centrul eparhial din Iași a zecea serie de cursuri cu îndrumătorii de muzee de la mănăstirile și bisericile — monumente istorice — din Mitropolia Moldovei și Sucevei și Episcopia Romanului și Hușilor.

Tematica acestor cursuri a constat din cunoștințe în legătură cu: Monumente de cultură de pe teritoriul României; Legislația în legătură cu monumentele de cultură; Legislația în legătură cu arhivele și bibliotecile; Restaurarea monumentelor istorice; Monumente de artă ale lumii și marii arhitecti; Forme ale culturii bizantine în România ș. a.

Expunerile au fost însoțite de proiectii.

Cursurile s-au desfășurat sub îndrumarea Î. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei.

♦ La 25 ianuarie 1973, zi în care Biserica Ortodoxă prăznuiește pe Sf. Grigorie Teologul, a avut loc resfințirea și redeschiderea oficială a bisericii fostei Mănăstiri Radu Vodă din București, care în momentul de față servește drept paraclis pentru Seminarul teologic din localitate.

Slujba resfințirii a fost săvîrșită de P. S. Episcop Antim Tîrgovișteanul, vicar patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La Sf. Liturghie care a urmat a asistat și Prea Fericitul Patriarh Justinian. Cu acest prilej, P. S. Episcop Antim Tîrgovișteanul a hirotonit întru preot pe unul din profesorii seminarului și încă un diacon și a hirotesit ca iconom stavrofor pe P. C. prof. N. Bordașiu, directorul Seminarului teologic din București.

După terminarea Sf. Liturghii, a avut loc în biserică un program festiv pentru hramul Seminarului. Cu acest prilej, P. C. pr. director a vorbit despre dubla sărbătorire și anume: Hramul Semina-

rului teologic și redeschiderea bisericii „Sf. Treime” din fosta Mănăstire Radu Vodă, monument istoric, rectitorită de P. F. Părinte Patriarh Justinian.

Cuvîntul festiv a fost rostit de P. C. pr. prof. V. Bria, care a tratat despre coordonatele misiunii preoțești la Sf. Grigorie Teologul. A urmat un scurt program de coruri religioase și lecturi din opera Sf. Grigorie.

În încheiere, P. F. Patriarh Justinian a exprimat bucuria pentru redeschiderea bisericii și pentru faptul că Seminarul teologic are acum un paraclis propriu. P. F. Sa a mulțumit arhitecților și specialiștilor care cu scrupulozitate au reclădit biserica în forma din 1614 și a urat profesorilor și elevilor seminaști s-o stăpînească sănătoși și s-o folosească în pregătirea lor liturgică și de zidire sufletească.

♦ În 29 ianuarie 1973, a avut loc o sesiune a Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Membrii Sf. Sinod, reuniți sub președinția Prea Fericitului

Părinte Patriarh Justinian, au analizat o serie de probleme ale activității interne a Bisericii noastre de la ultima sesiune pînă în prezent. Cea mai importantă a fost aceea a cercetării și examinării canonice a alegerii de către Colegiul electoral bisericesc, în 28 ianuarie a. c., a P. S. Episcop Teoctist al Aradului ca Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei, în locul mitropolitului Firmilian.

Sf. Sinod a acordat rangul onorific de arhimandrit la trei ieromonahi din eparhia Rîmnicului și Argeșului, care s-au distins în activitatea pastorală.

♦ În zilele de 14 și 15 februarie 1973, Î. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului a vizitat protopopiatele Sf. Gheorghe și Miercurea Ciuc.

Astfel, în 14 februarie a. c., Î. P. S. Sa a vizitat șantierul catedralei din Sf. Gheorghe, care este în curs de executare, după care, la sediul Oficiului protopopesic, a prezidat o consfătuire la care au

(Continuare în pag. 4)

Din circularele de interes obștesc ale

Mitropolitului Andrei Șaguna

Pătruns de dragoste față de obștea pe care o păstorea, inspirîndu-se și din spiritul înnoitor al timpului, care cerea impetuos trezirea la lumină și progres a popoarelor, mitropolitul Andrei Șaguna s-a gîndit să valorifice, cu ajutorul preoțimii, mărturiile de viață bisericească și obștească rămase moștenire de la un trecut din cele mai vitrege. Cu 5 ani înainte de înființarea „Astreii” — la care și el și-a adus contribuția — în aceeași vreme în care la Blaj, același lucru îl făcea și marele învățat Tim. Cipariu, A. Șaguna trimite preoțimii sale o circulară al cărei conținut este cit. se poate de grăitor.

Circulara poartă nr. 288/1855 și, adresîndu-se „prea cinstiților protopopi, cinstiților administratori protopopești și cinstitei preoțime eparhiale”, mitropolitul Șaguna le atrage atenția acestora asupra obligației pe care o au de-a se îngriji de buna păstrare a tuturor cărților vechi, bisericești sau nebisericești, aflătoare în patrimoniul bisericilor parohiale sau pe la diverși credincioși. Ba mai mult, el dispune chiar o inventariere a acestor cărți, în cuvinte ca acestea:

„Atît cărțile vechi, ce nu se mai întrebuințează pentru slujba bisericilor cit și acelea, care cuprind numai învățături mîntuitoare, pentru preoți și creștini, merită o îngrijire mai conștiințioasă din mai multe privințe. Stricăciunea, pierderea și răpunerea lor este o călcare de cele sfinte și o vătămare neiertată a averii bisericești, care în toată vremea trebuie să fie păstrată întreagă și neatinsă de mîini rele. Asemenea cărți vechi formează literatura noastră bisericească, și pe lângă aceasta se privesc ca niște izvoare și visterii prețioase chiar și pentru cultura limbii naționale. Se poate zice, că desprețuirea, nebagarea de seamă și prăvădirea lor nu este numai un păcat mare către Biserică și către lucrurile ei, ci totodată este și o pagubă chiar națională.

Spre a scăpa, cel puțin în viitor, din gura periclenei cărțile vechi, ce vor fi mai rămas ici și colea, am socotit de neapărată trebuință a se lua niște măsuri mai serioase pentru îngrijirea și păstrarea lor. Chemînd luarea aminte a Prea Cinstiților voastre asupra acestui lucru important, vă poftesc ca numai decât să străngeți toate cărțile vechi bisericești, de amîndouă categoriile arătate mai sus, aruncate într-o parte și alta sau împrumutate pe la unii-alții din creștini, ori luate de voi pe la casele voastre, și să faceți consemnare despre dînsle cu deamănuntul și cu toată cunoștința. În această consemnare să se treacă, pe rînd și acurat, fiecare carte, însemnînd titlul sau numele cărții ori anul și locul unde s-a tipărit. Întimplîndu-se ca să fie ruptă foaia dintău și să nu se poată afla numele cărții să se treacă în consemnare cuprinsul cărții pe scurt, adică cam despre ce tractează acea carte. Această regulă să se păzească, atît în privința cărților tipărite, cît și acelor ce vor fi scrise cu mîna, și atît pentru cele în limba românească, cît și cele ce vor fi în limbă străină. După ce se va săvârși consemnarea ce se cere, cărțile să se așeze în biserică într-un loc cuviincios, spre a nu se strica și a se prăvădi si numai cu cea mai mare îngrijire să se facă întrebuințare de dînsle, cînd va fi de lipsă a să

citi una sau alta dintrînsle și la nimeni să nu se împrumute fără știrea și îngăduiala mea.

Fiindcă asemeni cărți, prețioase pentru vechimea lor și pentru cuprinsul lor cel mîntuitoriu, nu sunt totdeauna numai proprietate a Bisericilor, ci și a altor creștini particulari, ar fi de dorit, ca să se poată afla și aceste ce felu de cărți sunt și cine le are? Deci Prea și Cinstiile voastre prin întrebări și cercetări să descoperiți, ce cărți vechi de felul acesta se află pe la creștinii noștri, și apoi, sub rubrică deosebită în consemnarea mai sus pomenită, să treceți și acele cărți arătînd ce cărți sunt acelea și la cine se află. Spre a nu se naște vre-o neînțelegere în privința aceasta, vă fac luători aminte, ca să spuneți proprietarilor acelor cărți, că consemnarea cărților lor pe lângă cele bisericești nu se face nici decum cu vre-un cuget, ca să se atingă cineva vreodată de ele, ci numai în interesul științei spre onoarea literaturii bisericești și spre ajutorul culturii limbii naționale.

Consemnările de toate cărțile vechi, ce se vor afla pe la biserică și pe la unii-alții din creștini, se vor face în număr îndoit, și se vor subscrie de preoți. Un exemplar va rămănea în biserică și se va păstra în protocolul ordinăciunilor, ca un inventar de cărțile vechi, ce se află acolo. În vizitățile, ce vor întreprinde, părinții protopopi vor cerceta totdeauna dacă cărțile ce figurează în consemnare se află în ființă sau nu; dacă se păstrează în loc și cu chip cuviincios, ca să nu se prăvădească. Al doilea exemplar de consemnarea cărților se va trimite de preoți fără zăbavă Părinților Protopopi, ca să-l adevăreți și pe urmă să-l înaintați fără întîrziere la scaunul episcopesc.

După zelul și interesul, cu care Prea și Cinstiile Voastre veți stăruî în privința aceasta, nădăjduiesc că veți îndeplini cu cunoștință și acurateță însărcinarea, ce se pune asupra-vă. Lucrul acesta va aduce și niște foloase mari. Mai întău se va păstra cu mai multă îngrijire averea bisericească în cărți, ca să nu se strice și să nu se prăvădească cu mare vătămare sufletească. Literatura bisericească își va cunoaște mai bine vistierile și comorile sale cele mai prețioase, și văzându-se trebuință neapărată, se va putea și retipări vre-una din cărțile acele, rari și foarte folositoare. Literatura noastră, cari se ocupă cu cultura limbii, vor ști, unde și cătră cine să se adreseze spre a putea consulta izvoarele cele vechi ale limbii naționale. În astfel de chip se va face o slujbă mare Bisericii și limbii poporului, pentru care cei de acum ne vor mulțumi, iar urmașii noștri ne vor fi recunoscători.

Sibiu în 2 aprilie 1855. Al tuturor de binevoitor
Arhiepiscop Andrei Șaguna.

Pildă în această privință a dat însuși Șaguna, care a lăsat o moștenire valoroasă în cărți Bibliotecii mitropolitane din Sibiu, unde, datorită unor măsuri ca cele cuprinse în circulare mai sus arătate, se păstrează multe cărți și manuscrise vechi, de mare interes științific, între care figurează și un exemplar, din puținele existente în lume, din prima tipăritură apărută pe pămîntul românesc: Liturghierul din 1508.

Pr. T. Bodogae

Cu privire la folosirea timpului (II)

Dintre lucrurile ce se petrec în timp, unele s-au săvârșit în vremea trecută, altele le trăim și le împlinim în clipa de față. Sînt și lucruri pe care le așteptăm, a căror împlinire o avem în vedere ca pe ceva ce va avea loc în viitor. Cele ce se istorisesc în Sfînta Evanghelie s-au petrecut, față de vremea în care trăim noi, înainte cu aproape două mii de ani. Înșiși Sfinții Evangheliști Matei, Marcu, Luca și Ioan, în scrierile lor, istorisesc evenimente care s-au petrecut înainte ca ei să le fi scris.

Lucrarea de mîntuire desfășurată de Domnul Hristos „la plinirea vremii” îi cuprinde pe toți credincioșii din toate timpurile, pe cei dinaintea de Domnul Hristos, pe cei din vremea cînd a petrecut Mîntuitorul nostru pe pămînt, ca și pe toți cei de după El, „pînă la sfîrșitul veacurilor”. Sfînta învățătură a Fiului lui Dumnezeu, rostită de El către cei spre care și-a îndreptat cuvîntul, n-a avut lucrare numai pentru cei dinții auzitori ai ei, ci ea își continuă lucrarea pentru noi toți care ajungem s-o cunoaștem prin propovăduirea dreaptă a Bisericii.

Cînd, la dumnezeieștile slujbe, se citește din Sfînta Evanghelie, lucrurile cele din trecut, istorisite în Sfînta Evanghelie, se aduc în prezent umplînd clipa de față ca să aibă lucrare în viitor. „Înțelepciune, dreptți, să ascultăm Sfînta Evanghelie” sînt cuvinte prin care ni se atrage atenția că în clipa în care se citește din Sfînta Evanghelie, se face aceasta ca noi să ascultăm și să fim cu luare-aminte, ca învățînd cele bune, să le putem împlini, după ce le auzim, deci în viitor, care de fapt nu este altceva decît prezentul de mai tîrziu.

Cînd vorbim despre cele ce s-au citit din Sfînta Evanghelie în sfînta biserică, noi avem în vedere ceva ce s-a petrecut mai înainte, ceva ce a avut loc în trecut, iar cînd ne propunem ca cele învățate din Sfînta Evanghelie să le împlinim cu fapta, noi avem în vedere vremea ce va să fie, deci viitorul. Venind vremea împlinirii celor ce ne-am hotărît a le face, cele pe care odinioară le primeam ca pe niște lucruri ale viitorului, ajung să fie lucruri ale prezentului, ale clipei de față.

Este important de observat că atunci cînd ascultăm Sfînta Evanghelie noi facem ceva ce ține de clipa de față, de timpul prezent, „ascultăm” Sfînta Evanghelie.

Ce împlinim în prezent? Cele ce le-am auzit citindu-se din Sfînta Evanghelie, cele ce ne hotărîsem să le împlinim, după ce le-am auzit din învățătura sfîntă a Fiului lui Dumnezeu. Aceasta arată că trecutul — adică prezentul de altă dată — ne-a adus în prezentul de acum, care față de prezentul din trecut era viitorul. De aici înțelegem că, noi, deși ne gîndim la trecut și la viitor, la drept vorbind trăim într-un prezent neînterupt, trăim în timp prin clipa de față, totdeauna în timpul de față. În timpul de față învățăm, în timpul de față vorbim despre ce am învățat, în timpul de față împlinim ceea ce ne-am hotărît să împlinim.

Am putut împlini cele bune, pentru că mai înainte de a le împlini ne-am propus aceasta și înainte de a ne propune le-am cunoscut din învățătura sfîntă de mîntuire. Împlinirea celor bune își are, deci, începutul în învățarea celor bune. La învățătura și la hotărîrea cea bună, am adăugat apoi și osteneala împlinirii însăși.

Dacă sîntem cu luare-aminte, putem să ne dăm scama că fiecare lucru are însemnătate la vremea sa și că fiecare lucru are un timp al săvîrșirii lui. Dacă în vremea cînd ascultăm Sfînta Evanghelie ne-ar fi întrebant cineva ce facem, am fi răspuns că „ascultăm” Sfînta Evanghelie. Dacă atunci cînd ne-am hotărît să împlinim sfintele învățături ale Sfîntei Evanghelii, ne-ar fi întrebant cineva ce facem, „ne hotărîm să împlinim învățătura Sfîntei Evanghelii”. Dacă, în sfîrșit, ne-ar întreba cineva ce facem, atunci cînd împlinim cele pentru care ne hotărîsem mai înainte desigur am răspunde: Ne împlinim „o hotărîre de mai înainte luată”. Iată, deci, că toate ale noastre se lucrează în prezent, în clipa de față. Prezentul de altădată este trecutul pentru prezentul de acum, care față de prezentul de atunci, adică față de trecut, era viitorul, iar viitorul față de clipa de față, nu este altceva decît prezentul de mai tîrziu.

În lumina acestor gînduri și observații, putem spune că timpul cel mai însemnat este prezentul, adică timpul de față, căci prin timpul de față ne pregătăm timpul ce va să fie așa cum prin timpul de față de odinioară prin prezentul din trecut, ne-am pregătit timpul de față.

Noi sîntem ceea ce am devenit și am devenit ceea ce am trăit, ceea ce am învățat, ceea ce am gîndit. Am devenit prin ceea ce am lucrat, prin ce am adăugat la ființa noastră. Pe temeiul celor ce le-am adăugat la ființa noastră, pe temeiul celor prin care am devenit, ne pregătăm viitorul sau pe noi cei din viitor.

Să ne dea bunul Dumnezeu o cît mai adîncă și o cît mai limpede înțelegere a adevărului că timpul cel mai însemnat este timpul de față și că prin el, prin felul cum îl folosim, ne pregătăm pe noi înșine pentru cealaltă vreme a vieții noastre ca și pentru veșnicie.

Să ne ferească Dumnezeu de păcatul de a nu folosi bine timpul de față și de a aștepta de la vremea ce va să fie, ceea ce am putea face de fapt în clipa de față, căci „cele asemenea cresc prin cele asemenea”, ceea ce înseamnă că de la nepăsare și neluare-aminte nu putem aștepta nimic altceva decît nepăsare și neluare-aminte și mai mare. De altfel se știe că un început rău nu duce niciodată la un sfîrșit bun.

Să folosim deci timpul de față în așa fel încît orice vreme a vieții noastre să fie vreme binecuvîntată cu dar de la Dumnezeu, vreme cît mai bogată în roade bune, în fapte ale omeniei, ale dragostei de adevăr, de dreptate, de blîndețe, de pace și bunăînțelegere. Ierodion T. Părăianu

Sfîntul Efrem Sirul

Între cuvicioșii călugări, care au ilustrat monahismul primelor veacuri, Biserica Ortodoxă cinstește în fiecare an, în ziua de 28 ianuarie, pe Sfîntul Efrem Sirul, trecut la cele veșnice acum 1600 de ani.

Era de fel din Siria, orașul Nisibi, și de mic copil s-a dovedit a fi iubitor de fapta cea bună, iubitor de tăcere și de citirea sfintelor cărți. Alegînd calea lui Hristos, din tinerețe desăvîrșit călugăr și minunat purtător de condei s-a arătat. Pentru a birui înclinațiile josnice, păcătoase ale trupului, practica o aspră asceză, la care adăuga umilința și smerenia.

În timpul vieții, a făcut o călătorie în Cesarea Capadociei, unde se întâlnește cu Sfîntul Vasile cel Mare, rămînînd acolo mai multă vreme. Timpul pe care l-au trăit împreună a fost de mare folos sufletesc pentru Sfîntul Efrem Sirul, îndemnîndu-se unul pe altul în cele bune și plăcute lui Dumnezeu.

Sfîntul Efrem Sirul era și un mare predicator, predicile lui avînd darul nu numai de a încălzi sufletele ascultătorilor, ci și în a le determina la săvîrșirea faptelor bune, spre practicarea virtuților. Predicile sale s-au îndreptat totodată și spre ajutorarea celor lipsiți „deschizînd cu vorbiri înțelepte și dulci punșile celor bogăți”, arătînd prin aceasta dragostea față de cei lipsiți din vremea aceea.

De la acest Sfînt ne-au rămas și numeroase scrieri, care constituie o adevărată hrană duhovnicească pentru toți care doresc ca în viață curată să-l urmeze pe Hristos. Multe sînt laturile vieții de care se ocupă Sf. Efrem în scrierile sale, un loc de seamă ocupîndu-l cumpătarea.

Hrana și băutura sînt lucruri necesare vieții, dar cînd abuzăm, cînd devenim robii stomacului, cădem în păcatul lăcomiei, care duce la alte păcate, pe cînd cumpătarea este izvor de viață și virtute. Vorbînd despre cumpătarea care trebuie să o avem în mîncare și băutură, Sfîntul Efrem zice: „Lacomul cu pîntecele se ostenește și se zdrobește cum să-și umple pîntecele cu mîncările, iar după ce a mîncat se chinuiește în vremea digestivei; pe cîtă vreme înfrînarea este însoțită de sănătate și de trezvie.”

El explică mai departe cum trupul prea îmbuibat se oprește cu greu de la pornirile păcătoase, cînd zice: „După cum focul nu poate arde fără lemne și fără altă materie inflamabilă, tot așa și trupul nostru nu se aprinde de poftă dacă nu e încărcat cu îmbuibarea, ci rămîne liniștit și supus voii lui Dumnezeu.”

Și alte multe învățături de mare folos și înălțare sufletească a scris. De la el avem și mișcătoarea rugăciune: „Doamne și Stăpînul vieții mele...” care se rostește mai ales în timpul Postului Mare.

A trecut la cele veșnice în anul 373, iar înainte de mutarea sa către Domnul a spus celor ce stăteau în jurul său: „Să nu cîntați la moarte pe Efrem, să nu-i faceți cuvînt de laudă, să nu-l

Informații

(Urmare din pag. 3)

participat: P. C. prot. P. Dumbravă, Dl. I. Holhoș de la Serviciul tehnic al Arhiepiscopiei Sibiului, C. pr. C. Gane, dirigintele șantierului, consilieri parohiali ș. a., dezbătîndu-se probleme legate de buna desfășurare a lucrărilor de la menționata catedrală.

În 15 februarie a. c., I. P. S. Sa a vizitat biserica din parohia Tușnad-Băi, unde parohul local, C. pr. C. Gane, a dat lămuririle necesare privitoare la lucrările de pictură care sînt în curs de executare, precum și asupra lucrărilor de finisare de la casa parohială, după care a fost vizitată biserica din Sîncrăieni (jud. Harghita).

În aceeași zi, I. P. S. Mitropolit Nicolae a avut o întrevedere cu Domnul Ludovic Fazakas, Președintele Consiliului Popular Județean Harghita.

Începînd cu luna ianuarie 1973 apare noua serie a revistei lunare a Bisericii Evanghelice C. A. din Republica Socialistă România, cu sediul la Sibiu, numită *Kirchliche Blätter* (Foi bisericești).

În articolul inaugural, Eminența Sa Domnul Episcop Albert Klein exprimă speranța că, „într-un veșmînt nou și într-o lume schimbată”, această revistă își va putea atinge scopul propus, adică „să slujească vieții interne a Bisericii Evanghelice C. A. din țara noastră”. Eminența Sa subliniază totodată că această revistă este pusă în serviciul explicării Evangheliei, a dialogului ecumenic dintre Biserici, va oferi materiale folositoare preoților în activitatea lor pastorală și de propovăduire a Evangheliei, oglîndind totodată problemele și realizările mai de seamă din Patria noastră.

Din cuprinsul revistei (care are 8 pagini) mai semnalăm titluri ca acestea: Dr. Hermann Binder: *La Zina Republicii*; Dr. Christoph Klein: *Confesiunea Bisericilor Europene ș. a.*

Menționăm că revista se tipărește în tipografia Centrului nostru arhiepiscopesc din Sibiu.

„Telegraful Român” salută reapariția acestei reviste și îi dorește deplin succes în realizarea scopurilor frumoase pe care și le propune.

Istoricul Constantin C. Giurescu...

(Urmare din pag. 1)

după realizarea statului național unitar, după ce românii au desființat sub toate formele premisele amintite, „Unirea” să nu-și mai aibă justificarea. Unificării politice era normal să-i corespundă și o unificare religioasă. E ceea ce s-a întimplat după proclamarea Republicii, după ce noua orînduire socialistă a înlocuit pe cea veche capitalistă. Se recunosc astăzi urmările bune pe care le-a avut „Unirea” cu Roma sub raportul cultural, deoarece o seamă de tineri studioși au fost trimiși la învățatură mai înaltă, la Viena și Roma. Aceasta nu înseamnă însă că trebuia continuată despărțirea românilor transilvăneni în două, ortodocși și uniți, cu toate consecințele pe care această despărțire le comportă și care adeseori duceau la gelozii, animozități și chiar conflicte.”

Citatul de mai sus — care, prin conținutul lui, ne amintește de altă contribuție a savantului menționat, în legătură cu „unirea” — constituie o nouă și competentă mărturie privitoare la modul cum s-a realizat „Unirea” de la 1701, precum și la binefacerile aduse de actul Reîntregirii din 1948, atît pentru viața familiilor, parohiilor și Bisericii noastre, în general, cît și la întărirea unității poporului român.

Preot Nicolae Nedelcu

îngropați cu haină de preț și nici mormînt deosebit să nu-i dați, căci am făgăduit lui Dumnezeu a mă sălășlui în groapa cea de obște cu cei săraci.” Din aceste cuvinte se desprinde limpede smerenia care împodobește viața sa.

Viața Sfîntului Efrem Sirul se caracterizează deci prin strădanie continuă împotriva păcatelor, prin sfințenie și preocupare permanentă de a ajunge la măsura bărbatului desăvîrșit, după pilda lui Hristos-Domnul. El a arătat mare dragoste față de semenii, nu numai prin cuvînt, ci și prin faptă.

Viața luminată și plină de sfințenie a acestui mare Sfînt al Bisericii să fie pentru noi un far călăuzitor spre slujirea lui Hristos și a semenilor!

Pr. Nicolae Leșe